

Panevėžio miesto istorinė dalis

★★★★★

Aprašymas

Unikalus objekto kodas

31872

Pilnas pavadinimas

Panevėžio miesto istorinė dalis

Adresas

Panevėžys, Panevėžio m. sav.

Įregistravimo registre data

2008-05-23

Statusas

Registrinis

Rūšis

Nekilnojamas

Teritorijos**KVR objektas:** 1389685.29 kv. m**Vertybė pagal sandarą**

Vietovė

Vertingųjų savybių pobūdis

Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės

1.3.1. planavimo sprendiniai – mišraus plano struktūra (-; -; TRP; 2007 m.); gatvių tinklas (-; -; TRP; 2007 m.); Senamiesčio, Šermukšnių, Kanapių, Smėlynės, Šv. Zitos, Vasario 16-osios, Birutės, Respublikos, Elektros gatvių ir Laisvės a. perspektyvos (-; -; FF Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 43, 48, 54; 2007 m.); Laisvės a. užstatymo išklotinės (-; -; FF Nr. 45, 46, 49, 50; 2007 m.); XIX a. II p. / XX a. I p. 1-3 aukštų mišraus: sodybinio ir perimetrinio užstatymo tipas Senamiesčio, Šermukšnių, Kanapių, Gegutės, Šv. Zitos, Smėlynės, Kranto, Antano Smetonos, Sodų, Jono Basanavičiaus, Jurgio Tilvyčio, Vilniaus, Smėlynės g (-; -; FF Nr. 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 27, 28, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 39, 40; 2007 m.); XIX a. II p. / XX a. I p. 1-3 aukštų perimetrinio užstatymo tipas Vasario 16-osios, Respublikos, Birutės, Ukmergės, Elektros g. ir Laisvės a. (-; -; FF Nr. 41, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 2007 m.);

1.3.6. želdynai ir želdiniai – Skaistakalnio dvaro parko želdynai (-; -; FF Nr. 58-66; 2007 m.);

1.3.7. upės – Nevėžio upės vaga ir senvagė (-; -; TRP; 2007 m.);

5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes – XVI a. pr. minimas Panevėžio valstybinis dvaras, kurio žemes tarp Nevėžio ir Lėvens didysis kunigaikštis Aleksandras paskyrė Ramygalos klebonui. 1507 m. pastatyta bažnyčia, dešiniajame Nevėžio krante ėmė kurtis Senasis Panevėžys. Naujasis Panevėžys – gyvenvietė kairiajame Nevėžio krante, valstybinėje dvaro žemėje, atsirado šiek tiek vėliau. Po valakų reformos XVII a. II pr. Naujasis Panevėžys atsiskyrė nuo dvaro, tapo atskiru teritoriniu vienetu. XVIII a. pab. pagal Valakų reformos metu naudotą stačiakampę plano schemą tarp radialinio plano Senojo ir Naujojo Panevėžio pradėtas statyti Nikolajevo, arba Smėlynės miestelis. 1843 m. Senojo Panevėžio žemės suvalstybintos, Senasis Panevėžys ir Smėlynė tapo Naujojo Panevėžio priemiesčiais. Pagal 1872 m. patvirtintą pirmąjį Naujojo Panevėžio planą ši miesto dalis išplėsta, joje suplanuota taisyklingų kvartalų. Apie 1900 m. Senasis Panevėžys, Naujasis Panevėžys ir Smėlynė sudarė vientisą miestą.

Dokumentai

1. Dėl teisinės apsaugos suteikimo ; 2008-03-31 ; Nr: PN-RM-18; [TRP, 2008 m. Aktas](#)
2. Apie nekilnojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje; 2009-05-22 ; Nr: 05-107; [Pranešimas](#)

3. Apie nekilnojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje; 2009-05-22 ; Nr: 05-108; [Pranešimas](#)
4. [Potvarkis dėl inicijavimo skelbimo savivaldybės saugoma](#); 2009-06-09 ; Nr: M-36;
5. Apie nekinojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje; 2010-06-01 ; Nr: 06-02; [Pranešimas](#)
6. Apie nekinojamojo daikto (ND) buvimą nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) teritorijoje arba jų apsaugos zonoje; 2010-06-01 ; Nr: 06-01; [Pranešimas](#)

Šaltiniai ir medžiagos

- 13.1. MIŠKINIS, Algimantas. Panevėžio urbanistinė raida iki 1871-1872 m. Kaunas, 1984.
- 13.2. MAKSIMAITIENĖ, Ona. Panevėžys feodalizmo laikotarpiu. Iš Panevėžio praeities. Vilnius, 1992.
- 13.3. Panevėžio miesto specialusis planas. Vilnius, 2004.
- 13.4. Panevėžys: senovė ir dabartis. Vilnius, 2003.
- 13.5. Senasis Panevėžys nuo pirmųjų fotografijų iki 1918 metų. Panevėžio kraštotyros muziejus, 2003.
- 13.6. Panevėžys nuo XVI a. iki 1990 m. Panevėžys, 2003.
- 13.7. Panevėžio miesto bendrasis planas. 2006 m.
- 13.7. Monika Dubinskaitė. Panevėžio miesto istorines dalies (u. k, 31872) sklypo Senamiesčio g. 32 Žvalgomieji archeologiniai tyrimai, 2013 m. ataskaita. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka
- 13.8. Asta Gerbutavičiūtė. Panevėžio miesto istorines dalies (u. k, 31872) A. Smetonos g. 6 žvalgomųjų archeologinių tyrimų 2013 m. ataskaita. KPC paveldosaugos biblioteka

Nuotraukos

Kiti šaltiniai apie objektą

Naujas komentaras / nuotrauka